

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Václava Roučky a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci **žalobce: nezl. D.L.**, nar. ..., státní příslušnost Vietnamská socialistická republika, v ČR bytem ..., zastoupeného zákonnou zástupkyní: D.N.L., nar. ..., *právně zastoupeného Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Praha 1, Opletalova 25*, proti **žalované: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, náměstí Hrdinů 1634/3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 3. 2017, čj. MV-27027-5/SO-2017,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 14. 3. 2017, čj. MV-27027-5/SO-2017, a rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 2. 11. 2016, čj. OAM-1826-20/DP-2015, se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení ve výši 16.342,- Kč k rukám zástupce žalobce Mgr. Petra Václavka, do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í

I. Předmět řízení

Žalobce se žalobou ze dne 10. 4. 2017 domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 14. 3. 2017, čj. MV-27027-5/SO-2017, a vrácení věci žalované k dalšímu řízení. Napadeným rozhodnutím žalovaná podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 2. 11. 2016, čj. OAM-1826-20/DP-2015, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny podle § 44a odst. 3 s odkazem na § 46a odst. 2 písm. i) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“ nebo „zákon č. 326/1999 Sb.“).

II. Žaloba

Žalobce je přesvědčen, že žalovaný správní orgán porušil zásadním způsobem své povinnosti odvolacího orgánu. Jeho rozhodnutí odporuje požadavkům obsaženým v § 68 odst. 3 správního řádu a zároveň je v rozporu s požadavky na činnost odvolacího orgánu, zejména s § 89 odst. 2 správního řádu. Zároveň žalovaná nezjistila stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, jak vyžaduje § 3 správního řádu. Nelze pak také přehlížet, že napadené rozhodnutí, stejně jako rozhodnutí prvoinstanční, je v rozporu s § 174a zákona o pobytu cizinců. Při vydání těchto rozhodnutí byla správními orgány zásadním způsobem porušena ustanovení definující podmínky pro výkon jejich činnosti, zejména § 2, 3 a 4 správního řádu.

Pod bodem a) žaloby žalobce namítá, že odvolací námitky byly přezkoumány nesprávně a nedostatečně. Skutkový stav byl zjištěn nedostatečně, resp. byl nesprávně aplikovaný na daný případ. Především měl správní orgán zohlednit, že otcem žalobce je pan N.L.D. Správní orgány nesprávně vycházely ze zjevné písařské chyby v rozsudku Okresního soudu v Domažlicích, která by navíc měla být v nejbližší době stanoveným způsobem opravena. Jméno T.L.D. je pouze překlep v písemném vyhotovení rozsudku o určení otcovství. Otcem žalobce je pan N.L.D. který na území pobývá na základě trvalého pobytu. Komise však k této skutečnosti nepřihlédla s formalistickým odůvodněním, že rozsudek okresního soudu s takovým jménem vůbec nepracuje. Žalobce se domnívá, že se správní orgány obou stupňů zcela nedostatečně zabývaly všemi skutečnostmi rozhodnými pro posouzení podané žádosti a jejich rozhodnutí není dostatečně individualizované a nereflektuje osobní situaci žalobce. V postupu správních orgánů přitom žalobce spatřuje přepjatý formalismus. Při výkladu a aplikaci právních předpisů nelze opomíjet jejich účel a smysl, který není možné hledat jen ve slovech a větách toho kterého předpisu, neboť v něm vždy musí být přítomny i principy uznávané demokratickými právními státy. Ústavní soud rovněž několikrát uvedl, že z pohledu ústavněprávního je nutno stanovit podmínky, při splnění kterých nesprávná aplikace ústavního práva obecnými soudy, či správnímu orgány, má za následek porušení základních práv či svobod. Ústavní soud spatřuje tyto podmínky zejména v následujících okolnostech: základní práva a svobody v oblasti jednoduchého práva působí jako regulativní ideje, pročež na ně obsahově navazují komplexy norem jednoduchého práva. Porušení některé z těchto norem, a to v důsledku svévole anebo v důsledku interpretace, jež je v extrémním rozporu s principy spravedlnosti (např. přepjatý formalismus), pak zakládá dotčení na základním právu a svobodě (např. nálezní sp. zn. III. ÚS 150/99, Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 17, nálezní č. 9). Ústavní soud

považuje za samozřejmé a určující pro nalézání práva, že vždy je nezbytné vycházet z individuálních rozměrů každého jednotlivého případu, které jsou založeny na zjištěných skutkových okolnostech. Mnohé případy a jejich specifické okolnosti mohou být – jako v dané věci – značně komplikované a netypické; to však nevyvazuje orgány veřejné správy či obecné soudy z povinnosti udělat vše pro spravedlivé řešení věci. Zamítnutí žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu pouze z důvodu zastavení řízení ve věci trvalého pobytu je přepjatým formalismem. Nelze dle žalobce bez dalšího upřednostnit takto zásadu koncentrace řízení před ostatními zásadami správního práva, jako např. zásada materiální pravdy či zásada vstřícnosti a dobré správy.

Pod bodem b) žalobce dále namítá, že nebyl naplněn důvod pro zamítnutí žádosti. Samotná skutečnost, že matka žalobce nemá v současné době upraveno pobytové oprávnění na území ČR, není z hlediska prodloužení pobytu žalobce natolik významná, aby odůvodnila zamítnutí žádosti.

Pod bodem c) žaloby žalobce uvádí, že obě (odvolací i prvostupňové) rozhodnutí správních orgánů jsou zcela zjevně nepřiměřená z hlediska jejich dopadů do soukromého a rodinného života žalobce. Žalobce je nezletilé dítě, které se na území ČR narodilo a žije zde po celou dobu svého života. Na území pobývá též matka a otec žalobce. Žalobcův otec je přitom držitelem oprávnění k trvalému pobytu. Všichni tvoří dohromady úplnou rodinu a žalobci se navíc brzy narodí sourozenec. Závěrem žalobce konstatuje, že dle jeho názoru je rozhodnutí ve věci nezákonné i ve vztahu k otázce přiměřenosti vydaného rozhodnutí, pokud jde o důsledky daného rozhodnutí ve vztahu k jeho důvodům. Hlavní intence zásahu do soukromého a rodinného života jsou nastaveny v § 174a zákona. Ačkoliv správní orgán zmiňuje tuto povinnost i ve svém rozhodnutí, lze z jeho kusého a čistě formalistického odůvodnění jen těžko dojít k závěru, že se správní orgán tímto posouzením skutečně zabýval. Přitom i správní řád se vyjadřuje v tom smyslu, že při rozhodování je třeba hájit oprávněné zájmy dotčených osob a dbát, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem případu (§ 2 odst. 3 a 4 správního řádu). S ohledem na odůvodnění napadeného rozhodnutí je žalobce přesvědčen, že správní orgán vůbec nevzal v úvahu vazby žalobce na území a nezabýval se dostatečně kritérii uvedenými v § 174a zákona o pobytu cizinců na území České republiky. Posouzení přiměřenosti a jeho přezkum odvolacím orgánem jsou zcela nedostatečné a dle žalobce též nepřezkoumatelné. Správní orgány vůbec nebraly v úvahu skutečnosti svědčící o nepřiměřenosti dopadu napadeného rozhodnutí do života žalobce. Pokud správní orgány v daném případě vyloučily nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce, nelze než označit taková rozhodnutí za nepřezkoumatelná a to pro nedostatek důvodů, tedy v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu.

III. Vyjádření žalovaného správního orgánu

Ve svém vyjádření k žalobě žalovaná odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť námitky uváděné v žalobě jsou téměř shodné s námitkami uvedenými v odvolání, a v napadeném rozhodnutí byly řádně vypořádány. Ve zbylém uvedla následující. Žalobce namítá, že žalovaná nepostupovala v souladu s § 2 odst. 3 a 4 a § 68 odst. 3 správního řádu a rozhodnutí tak zatížila nepřezkoumatelností. K této námitce Komise uvádí, že není důvodná. Žalovaná je přesvědčena, že nedošlo k pochybení při aplikaci uvedených ustanovení. Rozhodnutí bylo náležitě odůvodněno, je z něj zřejmé z jakých podkladů Komise vycházela,

jakými úvahami se při aplikaci zákona řídila, k jakým závěrům došla a rovněž se řádně vypořádala s námitkami uvedenými v odvolání. Rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem a není tak nepřezkoumatelné ani nezákonné. Dále žalobce namítá, že žalovaná postupovala v rozporu s § 174a zákona o pobytu cizinců. Ani tuto námitku nepovažuje za důvodnou. Komise konstatuje, že posouzení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobce bylo dostatečné a shoduje se s názorem správního orgánu I. stupně. Z cizineckého informačního systému bylo zjištěno, že matku nezletilého žalobce jako nositelku oprávnění ke sloučení rodiny, nelze považovat za cizinku s povoleným pobytem na území, neboť dne 14. 4. 2015 nabylo právní moci rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 2. 8. 2013, čj. OAM-1654-21/DP-2013, kterým bylo rozhodnuto o neprodloužení platnosti povolení jejího pobytu na území za účelem společného soužití rodiny. Od uvedené doby není ani nezletilý žalobce ve smyslu § 42a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců dítětem cizince s povoleným pobytem na území České republiky a neplní účel, pro který mu byl pobyt povolen. Komise pro úplnost dodává, že matka účastníka řízení proti rozhodnutí ze dne 2. 8. 2013, čj. OAM- 1654-21/DP-2013, podala žalobu ke Krajskému soudu v Plzni a následně kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu. Nejvyšší správní soud kasační stížnost rozhodnutím ze dne 4. 8. 2016, čj. 10 Azs 115/2016-40, zamítl a rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 4. 2016, čj. 30A 49/2015-48, potvrdil. Dne 30. 1. 2017 si matka nezletilého žalobce podala ke správnímu orgánu I. stupně žádost o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpení pobytu na území. Žádost vedenou pod čj. OAM-00172/ST-2017, správní orgán I. stupně svým rozhodnutím ze dne 1. 3. 2017 zamítl. Rozhodnutí o zamítnutí žádosti nabylo právní moci dne 10. 3. 2017. Komise uvádí, že vzhledem k útlému věku žalobce, kdy pro jeho zdárný vývoj je nejdůležitější péče matky, přičemž tato nemá na území České republiky povolen žádný druh pobytu, neshledává dopad rozhodnutí do soukromého života žalobce nepřiměřeným. S ohledem na výše uvedené Komise navrhuje, aby Krajský soud v Plzni žalobu bez jednání jako nedůvodnou zamítl.

IV. Vyjádření účastníků při jednání soudu

Při jednání před soudem dne 14. 2. 2018 právní zástupce uvedl, že žalobce trvá na argumentaci v žalobě. Žalovaná se z účasti na jednání omluvila.

V. Vlastní argumentace soudu

Hlavní námitkou uplatněnou v žalobě je nedostatečné zjištění skutkového stavu ve vztahu k posouzení dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, v jehož důsledku bylo dle žaloby nesprávně vyhodnoceno, že rozhodnutí nebude mít na žalobce zásadní negativní dopad. Žalobci lze přisvědčit v tom ohledu, že je poněkud zarážející, pokud správní orgán hodnotil přiměřenost rozhodnutí, aniž vzal skutečně v úvahu rozsudek o určení otcovství k žalobci a aniž se jakkoli vypořádal s tvrzením žalobce, že nově určený biologický otec má na území povolen trvalý pobyt a sdílí s žalobcem společnou domácnost.

V dané věci je však přednostně třeba vyřešit otázku, zda měl správní orgán vůbec posuzovat přiměřenost svého rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. Bez vyřešení této otázky není možné posoudit námitky žalobce.

Žalobce podal žádost o prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem společného soužití rodiny - sloučení s matkou. Aby mohl správní orgán vyhovět žádosti, musí dojít k naplnění pozitivních podmínek, a zároveň nesmí být naplněna negativní podmínka. Není možné prodloužit povolení k dlouhodobému pobytu, pokud žalobce přestal splňovat základní podmínky pro jeho udělení. Pozitivní podmínky prodloužení povolení je tedy třeba spatřovat především v § 42 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Podle tohoto ustanovení je žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území oprávněn podat cizinec, který je v zákonem požadovaném vztahu k cizinci s povoleným pobytem. Na žalobce by se vztahovalo písm. b) tohoto ustanovení, povolení k pobytu mu původně bylo uděleno, neboť byl nezletilým nezaopatřeným dítětem cizince s povoleným pobytem. Negativní podmínky jsou pak uvedeny v § 44a odst. 4 věta pátá zákona o pobytu cizinců, kde se odkazuje na §46a a téhož zákona, přičemž jejich naplnění vede (kromě jediného případu) k zamítnutí žádosti pouze v případech, kdy jsou dopady rozhodnutí přiměřené.

Žalobce již ve své žádosti výslovně uvedl, že žádá o sloučení se svou matkou paní N.L.D. V době podání žádosti nebylo ukončeno řízení o žádosti matky žalobce o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu, správní orgán proto řízení o žádosti žalobce přerušil. V řízení následně pokračoval, když bylo pravomocně rozhodnuto o žádosti matky tak, že se zamítá. V době vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně neměla paní N.L.D. na území ČR povoleno žádné pobytové oprávnění. Nebylo tedy možné vyhovět žádosti žalobce, neboť osoba, se kterou se chtěl sloučit, neměla na území povolený pobyt. Nebylo možné postupovat podle § 44a zákona o pobytu cizinců a platnost pobytového oprávnění žalobce prodloužit, neboť nebyla splněna pozitivní podmínka. Takové rozhodnutí by nedávalo smysl, mimo jiné by např. nebylo možné určit, dokdy má být pobyt žalobce prodloužen.

Správní orgán však zamítl žádost žalobce s odůvodněním, že došlo k naplnění negativní podmínky. Rozhodování na základě § 44a odst. 4 ve spojení s § 46a odst. 2 písm. i) zákona o pobytu cizinců ho ovšem zároveň zavazovalo k posuzování, zda důsledky rozhodnutí budou přiměřené důvodu pro zrušení platnosti, přičemž zákon ukládá přihlížet zejména k dopadům rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince. I pokud by v případě žalobce byla negativní podmínka dle § 46a odst. 2 písm. i) skutečně naplněna (čímž se soud ve svém rozhodnutí nezabýval), měl správní orgán žádost zamítnout z důvodu nenaplnění pozitivní podmínky, nikoliv na základě existence důvodu ke zrušení pobytu. Zkoumat, zda tu není přítomna negativní podmínka má správní orgán pouze v případě potvrzení naplnění všech pozitivních podmínek. Správní orgán prvního stupně měl žádost žalobce zamítnout, jeho rozhodovací důvod byl však nesprávný. V daném případě tedy správní orgán nebyl vůbec povinen posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí.

Pokud by správní orgán postupoval tak, jak bylo výše naznačeno, a žalobce by následně podal odvolání, ve kterém by poukázal na nově určené otcovství a pobytové oprávnění otce, považoval by soud za správné, aby správní orgán žalobce poučil o možnosti podání nové žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení s otcem. Změna osoby, ke které se chce cizinec sloučit, v rámci jednoho řízení není dle názoru soudu možná.

S ohledem na to, že rozhodnutí správního orgánu je nezákonné, přičemž nezákonnost spočívá v hlavním rozhodovacím důvodu, rozhodl se soud vyhovět žalobě a rozhodnutí zrušit. A to přesto, že je pravděpodobné, že bude vydáno rozhodnutí se stejným výsledkem – žádost bude

zamítnuta. Rozhodnutí správního orgánu musí obsahovat odůvodnění, které ob stojí samo o sobě, nemůže být doplňováno argumentací soudu. K tomu se Nejvyšší správní soud vyjádřil takto: „*Soudy rozhodující ve správním soudnictví nejsou v postavení dalších orgánů rozhodujících ve správním řízení a obecně rozhodují pouze na kasačním principu. Přes existenci plné jurisdikce vede řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí pouze k přezkumu jeho zákonnosti, nikoliv k nahrazení správního rozhodnutí rozhodnutím soudu. Odůvodnění správního rozhodnutí musí samo o sobě obstát v předestření důvodů, jež vedly správní orgán k rozhodnutí vyjádřenému ve výrokové části, a musí být v souladu s obsahem správních spisů (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2013, č. j. 8 Afs 58/2012 – 44, ze dne 24. 9. 2014, č. j. 8 Afs 34/2013 – 68). Jen pokud budou mít závěry správních orgánů oporu v právní úpravě a budou řádně odůvodněny, mohou při soudním přezkumu obstát. Úkolem správních soudů není nahrazovat úvahy správních orgánů a domýšlet za ně důvody jejich rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 6. 2016, č. j. 7 As 267/2015 – 57).*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2016, č. j. 9 As 61/2016-43)

Také je vhodné připomenout, že správní orgán bude muset po vrácení věci ověřit, zda nedošlo ke změně skutkového stavu, především bude muset ověřit, zda nebyl matce žalobce v mezidobí povolen pobyt na území.

VI. Celkový závěr a náklady řízení

Podaná žaloba byla ve výše uvedeném rozsahu shledána důvodnou. Soud tedy napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost zrušil a současně podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vyslovil, že věc se vrací k dalšímu řízení žalované. S ohledem na to, že k žádosti žalobce bude třeba přistoupit od počátku odlišným způsobem, zrušil soud v souladu s § 78 odst. 3 s. ř. s. i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

V dalším řízení je správní orgán vázán právním názorem, který ve zrušujícím rozsudku vyslovil soud (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. přiznal žalobci, který měl ve věci plný úspěch, náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem v celkové výši **16.342,- Kč**, skládající se ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 4.000,- Kč (3.000,- za žalobu proti rozhodnutí a 1.000,- za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě) a z odměny advokáta za tři úkony právní služby v plné výši, tj. po 3.100,- Kč, a z náhrady hotových výdajů za tři úkony právní služby po 300,- Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) a § 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu. Za úkony právní služby podle § 11 odst. 1 advokátního tarifu soud považuje převzetí a přípravu zastoupení, žalobu a účast na jednání před soudem dne 14. 2. 2018. Odměna advokáta a náhrada advokáta byly navýšeny o částku 2.142,- Kč odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (§ 57 odst. 2 s. ř. s.).

Ke splnění povinnosti nahradit náklady řízení bylo žalované určeno platební místo podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a stanovena přiměřená lhůta podle § 160 odst. 1 části věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. (s přihlédnutím k možnostem žalované tuto platbu realizovat).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V Plzni dne 14. 2. 2018

JUDr. PhDr. Petr KUCHYNKA, Ph.D., v.r.
předseda senátu

Za správnost: K.